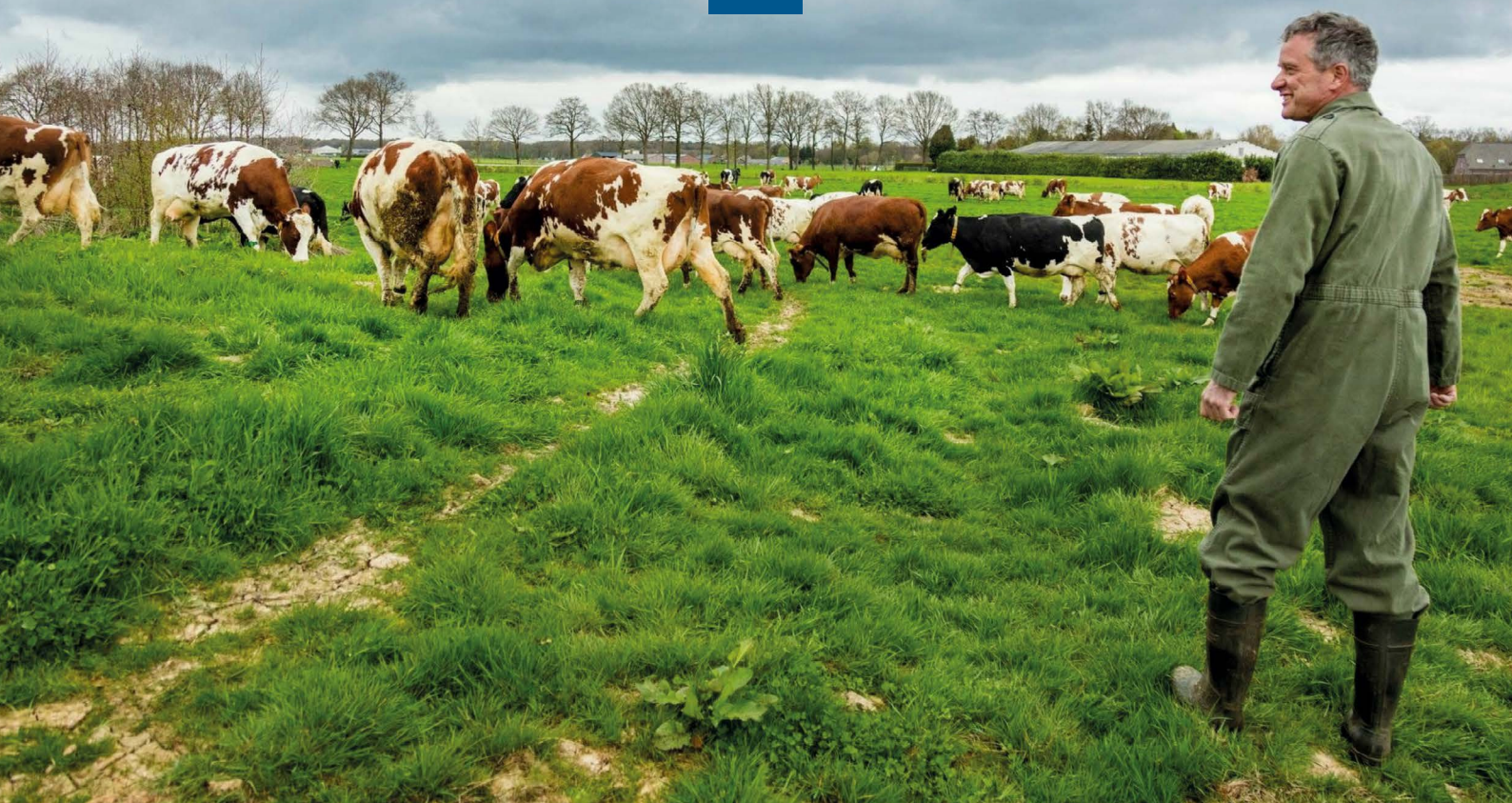

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Genoeg grond voor uw melkvee.

Hoe rekent u dat uit?

Bedrijven met melkvee mogen alleen onder voorwaarden groeien. Dat noemen we Verantwoorde groei melkveehouderij (VGM). Wilt u groeien met uw melkveebedrijf? Dan laat u de extra geproduceerde mest verwerken. Of u zorgt dat u genoeg grond heeft op uw bedrijf om de extra mest te gebruiken. Er is namelijk een grens aan hoeveel fosfaat u mag verwerken.

Wilt u weten hoeveel u mag verwerken? En of u genoeg grond voor uw melkvee heeft? Dat kunt u zelf berekenen. De berekeningen die daarbij horen kunnen lastig zijn. Met deze brochure leggen we uit hoe u de berekeningen maakt.

Inhoud

Bereken uw groei en uw ruimte	3
Stap 1: Uw MFO berekenen	4
1.1 Fosfaatproductie melkvee uitrekenen	4
1.2 Fosfaatruimte op uw bedrijf berekenen	5
1.3 De Melkvee Fosfaat Referentie 2013	6
1.4 Uw verwachte MFO berekenen	7
1.5 Wat betekent de uitkomst van deze som	7
Stap 2: Bereken hoeveel fosfaat u maximaal mag verwerken	8
2.1 Uw MFO van 2014 berekenen (een herhaling van stap 1)	8
2.2 Hoeveel is de fosfaatproductie gegroeid in vergelijking met 2014	10
2.3 Uw MFO van vorig jaar berekenen (een herhaling van stap 1)	11
2.4 Welk percentage mag u verwerken	12
2.5 Hoe groot mag het MFO maximaal zijn	12
2.6 U weet nu de maximale grootte van uw fosfaatoverschot. En dan?	13
2.7 Controle en handhaving	14

Bereken uw groei en uw ruimte

U berekent zelf de verwachte groei van uw melkveebedrijf. Of u verantwoord groeit, rekent u uit met uw fosfaatruimte, uw fosfaatproductie en uw Melkvee Fosfaat Referentie (MFR).

De MFR is uw uitgangspunt. Het is het geproduceerde fosfaatoverschot door uw melkvee in 2013. De MFR hebben we vastgesteld voor actieve landbouwbedrijven die in 2013 melkvee hadden. Die bedrijven hebben daarover een brief gekregen. Heeft u geen MFR? Dan is uw MFR o.

De berekening laat zien hoeveel ruimte u heeft voor uw fosfaatproductie. En daarmee hoeveel u kunt groeien. Als uw melkvee meer mest produceert dan u mag gebruiken met uw fosfaatruimte, dan heeft u een Melkvee Fosfaat Overschot (MFO).

De hoogte van het MFO bepaalt wat u moet doen. Tot een bepaalde hoeveelheid kunt u de mest verwerken. Maar komt het MFO boven dit maximum uit? Dan moet u meer grond hebben.

Wel MFO?

Heeft u een MFO? En wilt u groeien ten opzichte van uw MFR 2013? Of raakt u grond kwijt? Dan berekent u ook hoe groot uw MFO mag zijn en hoeveel mest u maximaal mag verwerken. Zo weet u of extra grond nodig heeft.

Geen MFO?

Heeft u geen MFO? Dan heeft u genoeg grond voor de fosfaatproductie van uw melkvee. U hoeft in dat jaar geen extra mest te verwerken. Ook heeft u geen extra grond nodig.

Stap voor stap door de berekeningen

Vindt u het rekenen lastig? U bent niet de enige. Voor andere veehouders zijn de berekeningen ook lastig. In de blauwe vakken volgt u Stevianne. Zij heeft een eigen melkveehouderij. Zij laat u zien hoe zij haar MFO berekent. En hoeveel fosfaat zij maximaal mag verwerken. Na deze berekeningen weet Stevianne precies of ze een MFO heeft. En of dat gevolgen heeft voor haar bedrijf.

In de rode vakken kunt u uw eigen berekeningen maken. Daarvoor heeft u verschillende tabellen nodig*. Let erop dat u de tabellen en normen van het juiste jaar gebruikt. Rekent u mee?

* Alle tabellen vindt u op onze website:

RVO.nl > Landbouw > Mest > Tabellen mest

Stevianne is melkveehouder. Haar melkvee bestaat uit **85 koeien**. Het gaat om **60 melk- en kalfkoeien** en **25 stuks jongvee**. Hiervan zijn 15 dieren jonger dan 1 jaar. En de overige 10 zijn ouder dan 1 jaar. Haar land bestaat uit **30 hectare landbouwgrond**. Deze percelen zijn allemaal grasland. Stevianne heeft ook nog **2 hectare heide**.

Stap 1: Uw MFO berekenen

Elk jaar berekent u uw Melkvee Fosfaat Overschot (MFO).

1.1 Fosfaatproductie melkvee uitrekenen

U berekent eerst de fosfaatproductie van uw melkvee. Daarvoor gebruikt u:

- tabel 6 voor dieren uit diercategorie 100;
- tabel 4 voor dieren uit diercategorie 101 en 102.

In deze tabellen staan normen. Er zijn normen voor 3 groepen melkvee:

1. **Melk- en kalfkoeien:** dit zijn koeien (bos taurus) die in elk geval 1 keer hebben gekalfd en die u voor de melkproductie of de fokkerij houdt. Koeien die drooggezet zijn en koeien die worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken, vallen hier ook onder (cat.100, tabel 6).
2. **Jongvee jonger dan 1 jaar:** voor de melkveehouderij, of vrouwelijke opfokkalveren voor de vleesveehouderij (cat.101, tabel 4).
3. **Jongvee ouder dan 1 jaar:** voor de melkveehouderij, of overig vleesvee, maar met uitzondering van roodvleesstieren en fokstieren (cat.102, tabel 4).

Voor elk van deze groepen kijkt u in de tabel en berekent u hoeveel fosfaat zij produceren. Dit zit in de mest en in de melk. Dit doet u door het totaal aantal dieren van de groep te vermenigvuldigen met de norm. De uitkomsten van de 3 groepen telt u daarna bij elkaar op. U weet dan hoeveel fosfaat uw melkvee in totaal produceert.

De normen uit de tabellen gebruiken hoeft niet

Is de fosfaatproductie van uw melkvee anders dan de normen in de tabellen? U kunt er voor kiezen om de tabellen niet te gebruiken. U gebruikt dan de gegevens uit uw administratie die precies passen bij de situatie op uw bedrijf. Voor een goede administratie gebruikt u de handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee (BEX)*.

* Lees meer over BEX op onze website.

[RVO.nl](#) > [Landbouw](#) > [Uw landbouwbedrijf](#) > [Administratie met BEX](#)

Stevianne berekent ook eerst de fosfaatproductie van haar melkvee. Zij verdeelt haar melkvee in 3 groepen:

1. Melk- en kalfkoeien (cat.100): 80 stuks. De melkproductie is 8.000 kg melk per koe per jaar
2. Jongvee jonger dan 1 jaar (cat.101): 25 stuks.
3. Jongvee ouder dan 1 jaar (cat.102): 20 stuks.

De berekening ziet er vervolgens zo uit:

60 (aantal dieren) x 40,6 (norm uit tabel 6) = 2.436 kg fosfaat

15 (aantal dieren) x 9,6 (norm uit tabel 4) = 144 kg fosfaat

10 (aantal dieren) x 21,9 (norm uit tabel 4) = 219 kg fosfaat

De totale fosfaatproductie van al het melkvee is: 2.436 + 144 + 219 = 2.799 kg fosfaat

(Deze berekening is gemaakt met de normen van 2019)

Bereken hier de fosfaatproductie van uw eigen melkvee.

1. Melk- en kalfkoeien (cat.100): ..... De melkproductie is ..... kg melk per koe per jaar.
2. Jongvee jonger dan 1 jaar (cat.101): .....
3. Jongvee ouder dan 1 jaar (cat.102): .....

De berekening ziet er vervolgens zo uit:

..... (uw aantal dieren) x ..... (norm uit tabel 6) = ...

..... (uw aantal dieren) x ..... (norm uit tabel 4) = ...

..... (uw aantal dieren) x ..... (norm uit tabel 4) = ...

De totale fosfaatproductie van uw melkvee is: ..... + ... + ... = ... kg fosfaat

1.2 Fosfaatruimte op uw bedrijf berekenen

Om de fosfaatruimte voor het fosfaat te bepalen, rekt u uit hoeveel fosfaat u op uw landbouwgrond mag gebruiken. Daar telt u bij op hoeveel fosfaat u op uw natuurgrond mag gebruiken. Het gaat hierbij om het aantal hectares dat u op 15 mei gebruikt. Niet alle typen natuurgrond tellen mee. Deze typen wel:

- Grasland, natuurlijk (gewascode 3718).
- Heide (gewascode 3719).
- Overig natuurgrond (gewascode 3722).
- Landschapselement hoogstamboomgaard (gewascode 2628).
- Landbouwgrond met gebruikscodes 11 (natuurpacht).

Deze typen natuurgrond tellen niet mee bij de berekening van de fosfaatruimte:

- Boomkwekerijgewassen en vaste planten, pot- en containerveld (gewascode 294).
- Bos, blijvend met herplantplicht (gewascode 1936).
- Onbeteelde grond, tijdelijk (gewascode 2033).
- Landschapselementen (gewascodes 2620 t/m 2635) (behalve hoogstamboomgaard).

De normen voor landbouwgrond

Voor landbouwgrond rekt u met de gebruiksnormen*. Er is een norm voor grasland en een norm voor bouwland. Heeft uw grond een lage PAL of Pw-waarde? Bekijk op onze website of u meer fosfaat mag gebruiken.

* Lees meer over de fosfaatgebruiksnorm op onze website.

[RVO.nl > Landbouw > Mest > Mest gebruiken en uitrijden > Hoeveel fosfaat landbouwgrond](#)

De norm voor natuurgrond

In 2019 is de norm voor natuurgrond* 20 kilogram fosfaat per hectare per jaar. Het gaat hierbij alleen om fosfaat uit dierlijke mest en compost. Is er beheer? En staat de maximale hoeveelheid dierlijke mest of compost die gebruikt mag worden in de beheerovereenkomst? Dan gebruikt u de normen uit de beheerovereenkomst.

* Lees meer over mest uitrijden op natuurgrond op onze website.

[RVO.nl > Landbouw > Mest > Mest gebruiken en uitrijden > Hoeveel mest andere grond](#)

Stevianne berekent nu haar fosfaatruimte. Zij heeft 30 hectare landbouwgrond. Dit is allemaal grasland. Zij heeft ook nog 2 hectare natuurgrond (heide).

Haar berekening ziet er zo uit:

30 (aantal hectare grasland) x 80 (fosfaatgebruiksnorm) = 2.400 kg fosfaat
2 (aantal hectare natuurgrond) x 20 (norm voor natuurgrond) = 40 kg fosfaat
De totale fosfaatruimte is: 2.400 + 40 = 2.440 kg fosfaat

(Deze berekening is gemaakt met de normen van 2019)

Bereken hier uw eigen fosfaatruimte.

..... (uw aantal hectare grasland) x ..... (uw fosfaatgebruiksnorm) = ...

..... (uw aantal hectare bouwland) x ..... (uw fosfaatgebruiksnorm) = ...

..... (uw aantal hectare natuur) x 20 (norm voor natuurgrond) = ...

Uw totale fosfaatruimte is: ..... + ... + ... = ... kg fosfaat

1.3 De Melkvee Fosfaat Referentie 2013

De MFR 2013 is het MFO dat u in 2013 op uw bedrijf had. De MFR hebben we vastgesteld voor actieve landbouwbedrijven die in 2013 melkvee hadden. Die bedrijven hebben daarover een brief gekregen. Heeft u geen MFR 2013? Dan rekent u met 0 (nul).

Hoe is de MFR 2013 berekend?

De berekening van de MFR 2013 is hetzelfde als de berekening van het MFO. Die heeft u zojuist bij stap 1.0 uitgerekend. In het kort ziet de berekening er dus zo uit:

Fosfaatproductie van het melkvee in 2013 – de fosfaatruimte in 2013 = MFR 2013.

De fosfaatruimte is berekend met de gebruiksnormen uit 2013. En op basis van uw gegevens uit 2013. Het gaat hierbij om het gemiddeld aantal dieren per categorie uit het I&R-register. En de PAL en Pw-waarden van uw grond, als u die had doorgegeven. Had u in 2013 naast melkvee ook vleesvee op uw bedrijf? Dan hebben wij met de gegevens van de Gecombineerde opgave 2013 het aantal melkvee vergeleken met vleesvee en het aantal aangepast.

Op fosfaatarme en -fixerende grond mocht u in 2013 op bouwland extra mest gebruiken. Voor deze extra norm gebruikte u alleen kunstmest. Alleen de eerste 85 kilogram mocht u kiezen of u dierlijke mest, overige organische mest of anorganische mest wilde gebruiken. Daarom hebben we bij het vaststellen van de MFR 2013 gerekend met de norm van 85 kilogram.

1.4 Uw verwachte MFO berekenen

U gebruikt nu de gegevens uit de 3 vorige stappen om de uiteindelijke som te maken.

Deze som ziet er zo uit:

Fosfaatproductie melkvee – fosfaatruimte – MFR 2013 = MFO

De MFR van Stevianne is 30. Haar berekening ziet er in 2019 zo uit:

Fosfaatproductie		Fosfaatruimte		MFR 2013		MFO
2.799 kg	-	2.440 kg	-	30	=	329

Bereken hier uw eigen MFO.

De benodigde getallen heeft u in de vorige stappen verzameld.

Fosfaatproductie		Fosfaatruimte		MFR 2013		MFO
	-		-		=	

1.5 Wat betekent de uitkomst van deze som

Geen MFO?

Is de uitkomst negatief, of nul? Dan heeft u geen MFO. U hoeft in dat jaar geen extra mest te verwerken*. Ook heeft u geen extra grond nodig.

Wel MFO?

Heeft u wel een MFO? Of bent u van plan meer melkvee te gaan houden, of raakt u land kwijt? Ga dan door naar stap 2 en bereken hoeveel fosfaat u maximaal mag verwerken en hoe hoog uw overschot maximaal mag zijn.

* Lees meer over mestverwerkingsplicht op onze website.

RVO.nl > Landbouw > Mest > Mestverwerkingsplicht landbouwer

Stap 2: Bereken hoeveel fosfaat u maximaal mag verwerken

Om te weten hoeveel kilogram fosfaat u maximaal mag verwerken, maakt u verschillende berekeningen. Hierbij vergelijkt u de huidige situatie met het Melkvee Fosfaat Overschot van 2014 (MFO 2014). Met de uitkomsten berekent u daarna hoeveel fosfaat u maximaal mag verwerken.

In de volgende stappen leest u hoe u deze som maakt.

Waarom zijn gegevens van 2014 belangrijk?

Op 1 januari 2016 zijn aanvullende maatregelen ingegaan. Waardoor er een grens is gesteld aan de omvang van het MFO dat in aanmerking komt voor verwerking. De gegevens over de fosfaatproductie van 2014 zijn op dat moment vastgesteld als uitgangspunt. Met die gegevens bepaalt u de groei van de fosfaatproductie op uw bedrijf.

Het MFO 2014 is geen vastgestelde waarde, maar onderdeel van uw berekening. Had u in 2014 geen actief landbouwbedrijf? Dan rekent u met een MFO 2014 van 0 (nul).

2.1 Uw MFO van 2014 berekenen (een herhaling van stap 1)

Bij stap 1 heeft u gelezen hoe u uw MFO berekent. In deze stap doet u dat nog een keer, maar dan voor het jaar 2014. De uitkomst voor dat jaar is een uitgangspunt. Er is 1 verschil met de berekening uit stap 1. U hoeft voor de berekening van 2014 niet de normen van 2014 te gebruiken. U gebruikt de normen uit het jaar waarvoor u de berekening maakt.

Gecorrigeerd MFO door bijzondere situatie?

Was uw MFO in 2014 lager door bijzondere omstandigheden? Dan kon u dit in 2018 aan ons doorgeven. Als u van ons bericht heeft gehad dat uw bijzondere omstandigheid voldoet aan de voorwaarden, dan kunt u met een gecorrigeerd MFO van 2014 rekenen. Dit gecorrigeerde MFO is de fosfaatproductie zoals deze zou zijn geweest zonder dat er sprake was van ziekte/overlijden, dierziekte of vernieling van de stal.

Ons bericht aan u staat in Mijn dossier. Meer over de bijzondere omstandigheid kunt u lezen op onze veelgestelde vragen pagina.

[RVO.nl](#) > [Landbouw](#) > [Mest](#) > [Verantwoorde groei melkvee](#) > [Veelgestelde vragen over verantwoorde groei melkvee](#)

Stevianne berekent haar MFO van 2014 zo (met de normen uit 2019):

Fosfaatproductie 2014

55 (aantal dieren) x 40,6 (norm uit tabel 6) = 2.233 kg fosfaat

18 (aantal dieren) x 9,6 (norm uit tabel 4) = 172,8 kg fosfaat

8 (aantal dieren) x 21,9 (norm uit tabel 4) = 175,2 kg fosfaat

De totale fosfaatproductie van al het melkvee is: $2.233 + 172,8 + 175,2 = 2.581$ kg fosfaat.

Fosfaatruimte 2014

27 (aantal hectare grasland) x 80 (fosfaatgebruiksnorm) = 2.160 kg fosfaat

2 (aantal hectare natuurgrond) x 20 (norm voor natuurgrond) = 40 kg fosfaat

De totale fosfaatruimte is: $2.160 + 40 = 2.200$ kg fosfaat.

MFR 2013

Deze is voor het bedrijf van Stevianne vastgesteld op 30.

Eindberekening MFO 2014

Fosfaatproductie 2014		Fosfaatruimte 2014		MFR 2013		MFO 2014
2.581 kg	-	2.200 kg	-	30	=	351

Bereken hier uw eigen MFO 2014.

U berekent de verschillende onderdelen uit de som op dezelfde manier als bij stap 1. Alleen gaat het nu om gegevens over het jaar 2014. De resultaten daarvan vult u hier in.

Fosfaatproductie 2014		Fosfaatruimte 2014		MFR 2013		MFO 2014
	-		-		=	

De uitkomst van de som is uw MFO 2014.

De normen uit de tabellen gebruiken hoeft niet

Was de fosfaatproductie van uw melkvee anders dan de normen in de tabellen? U kunt er voor kiezen om de tabellen niet te gebruiken. U gebruikt dan de gegevens uit uw administratie die precies passen bij de situatie op uw bedrijf. Voor een goede administratie gebruikt u de handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee (BEX)*.

* Lees meer over BEX op onze website.

RVO.nl > Landbouw > Mest > Uw landbouwbedrijf > Administratie met BEX

Vrijstelling financiële verplichtingen

Heeft u zich aangemeld voor de vrijstelling financiële verplichting? En heeft u daarbij laten zien dat u voor 30 maart 2015 financiële verplichtingen was aangegaan om uw MFO te laten verwerken? Dan heeft u van ons bericht gehad dat u voldoet aan de voorwaarden van de vrijstelling. Als de vrijstelling nog steeds van kracht is (het contract dat u afsloot is nog steeds geldig) dan mag u het hele MFO laten verwerken. U heeft geen extra grond nodig om de fosfaatproductie van uw melkvee te beperken.

Ons bericht aan u staat in Mijn dossier. Meer over de vrijstelling financiële verplichtingen kunt u lezen op onze veelgestelde vragen pagina.

2.2 Hoeveel is de fosfaatproductie gegroeid in vergelijking met 2014

U gaat nu de fosfaatproductie op uw bedrijf vergelijken met de fosfaatproductie in 2014.

De som ziet er zo uit:

Fosfaatproductie huidige jaar – fosfaatproductie 2014 = productiegroei in vergelijking met 2014.

De fosfaatproductie van 2014 heeft u bij stap 2.1 bepaald. De fosfaatproductie van het huidige jaar vindt u terug bij stap 1.1.

Stevianne berekent de groei van de fosfaatproductie in 2019:

Fosfaatproductie 2019		Fosfaatproductie 2014		Groei
3.026 kg	-	2.581 kg	=	445 kg

Bereken hier de groei van de fosfaatproductie op uw eigen bedrijf.

De gegevens die u hier invult heeft u berekend bij stap 1.1 en stap 2.1.

Fosfaatproductie in het jaar waarvoor u rekent		Fosfaatproductie 2014		Groei
	-		=	

Is uw uitkomst negatief, of o (nul)? Dan slaat u stap 2.3 en stap 2.4 over. Uw groei in vergelijking met 2014 wordt dan vastgesteld op o (nul). U kunt direct doorgaan naar stap 2.5.

2.3 Uw MFO van vorig jaar berekenen (een herhaling van stap 1)

Bij deze stap berekent u het overschot per hectare. Het gaat hierbij om het overschot van het vorige kalenderjaar. Als u nu aan het rekenen bent voor 2019, dan gaat het bij deze stap om het overschot van 2018. Net als bij stap 2.1 gebruikt u de normen uit het jaar waarvoor u de berekening maakt. De som ziet er zo uit:

(Fosfaatproductie vorige jaar – fosfaatruimte vorige jaar) / hectare grond vorige jaar (landbouwgrond en sommige natuurgrond, zie stap 1.2) = overschot van vorig jaar per hectare.

Stevianne berekent zo haar MFO van vorig jaar, 2018 (Zij rekt met de normen uit 2019):

Fosfaatproductie 2018

58 (aantal dieren) x 40,6 (norm uit tabel 6) = 2.354,8 kg fosfaat

14 (aantal dieren) x 9,6 (norm uit tabel 4) = 134,4 kg fosfaat

12 (aantal dieren) x 21,9 (norm uit tabel 4) = 262,8 kg fosfaat

De totale fosfaatproductie van al het melkvee is: 2.354,8 + 134,4 + 262,8 = 2.752 kg fosfaat.

Fosfaatruimte 2018

30 (aantal hectare grasland) x 80 (fosfaatgebruiksnorm) = 2.400 kg fosfaat

2 (aantal hectare natuurgrond) x 20 (norm voor natuurgrond) = 40 kg fosfaat

De totale fosfaatruimte is: 2.400 + 40 = 2.440 kg fosfaat

MFR 2013

Deze is voor het bedrijf van Stevianne vastgesteld op 30.

Eindberekening MFO 2018

Fosfaatproductie 2018		Fosfaatruimte 2018		MFR 2013		MFO 2018
2.752 kg	-	2.440 kg	-	30	=	282

Bereken hier uw eigen MFO van vorig jaar.

U berekent de verschillende onderdelen uit de som op dezelfde manier als bij stap 1. Alleen gaat het nu om gegevens over het vorige kalenderjaar. De resultaten daarvan vult u hier in.

Fosfaatproductie van vorig jaar		Fosfaatruimte van vorig jaar		MFR 2013		MFO van vorig jaar
	-		-		=	

De uitkomst van de som is uw MFO 2014.

Nu u de gegevens van het vorige jaar heeft berekend, kunt u de eindberekening bij deze stap maken. U stelt hierbij het overschot per hectare vast.

Voor Stevianne ziet de berekening voor het fosfaatoverschot in 2018 er zo uit:

Fosfaatproductie 2018		Fosfaatruimte 2018		Hectare grond 2018		Overschot per hectare
(2.752 kg	-	2.440 kg)	/	32	=	9,75

Bereken hier uw eigen fosfaatoverschot van het vorige kalenderjaar:

Fosfaatproductie van vorig jaar		Fosfaatruimte van vorig jaar		Hectare grond 2018		Overschot per hectare
(	-	)	/		=	

2.4 Welk percentage mag u verwerken

De uitkomst van de vorige stap gebruikt u nu opnieuw. Met deze uitkomst ziet u welk deel van de groei van de fosfaatproductie u maximaal mag verwerken. Het gaat hierbij om de groei ten opzichte van 2014. U gebruikt daarvoor deze tabel:

Overschot per hectare (de uitkomst bij stap 2.3)	Percentage van de groei van de fosfaatproductie in vergelijking met 2014, die u maximaal mag verwerken
< 20	100%
20-50	75%
> 50	50%

Stevianne heeft een MFO per hectare van 9,75. Dit heeft zij vastgesteld bij stap 2.3. Volgens de tabel mag zij 100% van de groei van de fosfaatproductie in vergelijking met 2014 verwerken.

2.5 Hoe groot mag het MFO maximaal zijn

Om te bepalen of (en hoeveel) uw bedrijf kan groeien maakt u nog 1 berekening. U berekent bij deze stap de grootte van het fosfaatoverschot dat u maximaal mag verwerken. De som ziet er zo uit:

MFO 2014 (uitkomst stap 2.1) + het deel van de groei van de fosfaatproductie (percentage stap 2.4) in vergelijking met 2014 dat u mag verwerken (uitkomst stap 2.2) = de maximale grootte van uw fosfaatoverschot.

Ook Stevianne is toe aan de laatste stap. Zij berekent zo haar maximale fosfaatoverschot:

MFO 2014 (stap 2.1)		Percentage dat bij het overschot hoort (stap 2.4)		Groei van de fosfaatproductie in vergelijking met 2014 (stap 2.2)		Maximale grootte van het fosfaatoverschot
351	+	100 %	x	445 kg	=	796 kg

Bereken hier uw eigen maximale fosfaatoverschot:

MFO 2014 (stap 2.1)		Percentage dat bij het overschot hoort (stap 2.4)		Groei van de fosfaatproductie in vergelijking met 2014 (stap 2.2)		Maximale grootte van het fosfaatoverschot
	+		x		=	

2.6 U weet nu de maximale grootte van uw fosfaatoverschot. En dan?

Met de uitkomst kunt u bepalen of (en hoeveel) uw melkveebedrijf kan groeien.

Het MFO (uitkomst stap 1.4) mag niet groter zijn dan de maximale grootte van uw fosfaatoverschot (uitkomst stap 2.5). Is het inderdaad niet groter? Dan kunt u voor uw hele MFO kiezen of u het helemaal wilt verwerken, of u er meer grond voor in gebruikt neemt, zodat u de mest kunt gebruiken, of u kiest voor een combinatie.

Is uw MFO wel groter dan de uitkomst van stap 2.5? U heeft dan meer grond nodig. Of u zorgt dat uw fosfaatproductie omlaag gaat.

Meer grond nodig

U kunt zorgen voor meer grond door extra landbouwgrond te kopen, huren of pachten. Zorg er dan voor dat deze grond op 15 mei geregistreerd is in de Gecombineerde opgave.

Fosfaatproductie omlaag

U kunt zorgen voor minder fosfaatproductie van uw melkvee of door minder melkvee (aan te) houden.

U heeft in de oranje vakken kunnen volgen hoe Stevianne haar berekeningen deed. Met alle berekeningen trekt zij de volgende conclusies:

- De maximale grootte van het fosfaatoverschot was bij haar 796 kg.
- Haar MFO van 2019 (stap 1.4) is 329 kg.

Het fosfaatoverschot van 2019 (329 kg) is dus minder dan maximaal zou mogen (796 kg). Dit betekent dat Stevianne meer melkvee kan houden. Haar bedrijf kan nog verantwoord groeien zonder dat zij extra grond nodig heeft.

Stel dat Stevianne in 2019 meer melkkoeien wil gaan houden. Of zij wil een aantal hectare van haar grond aan een buurman verkopen. Haar MFO 2019 stijgt dan. Zolang het getal lager blijft dan 796 is er geen probleem. Maar als het MFO 2019 hoger wordt, dan is zij in overtreding.

2.7 Controle en handhaving

We voeren samen met de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) steekproeven en controles* uit. Dit doen we door administratieve controles en bedrijfsbezoeken. Blijkt bij een controle dat uw MFO te hoog was? Dan betaalt u € 11 per kilogram fosfaat.

Voorkom overtreding

Zorg ervoor dat u steeds goed weet hoeveel fosfaat door melkvee op uw bedrijf wordt geproduceerd in een kalenderjaar. Zo weet u of u genoeg mest verwerkt en genoeg grond heeft. Tijdens het jaar kunt u extra mest verwerken of de fosfaatproductie van melkvee verlagen. Doe dit op tijd en wacht hiermee niet tot het einde van het jaar. U moet er zelf voor zorgen dat de fosfaatproductie van melkvee niet groter is dan het toegestane MFO, of dat u genoeg grond heeft.

* Lees meer over onze controles op onze website.

[RVO.nl > Landbouw > Mest > Controle en handhaving](https://www.rvo.nl/landbouw/mest/controle-en-handhaving)

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
www.rvo.nl

April 2020 | Publicatie-nr. 19410691